

Andet afsnit (Livets kosmiske grundplan) – indledning – Lektion 49

Som læseren vil have bemærket, stødte vi under gennemgangen af første hovedafsnit den ene gang efter den anden på særlige love og principper, som herskede inden for det enkelte levende væsens egen personlige, kosmiske struktur og energiorganisation. Således iagttog vi bl.a. love, der gælder for talentkernedannelse og talentkerneorganisation, samt love, der gælder for perspektivdannelse, kontrastdannelse og for dannelsen af kosmiske sansehorisonter. Ligeledes konstaterede vi, hvorledes den sjælelige strukturs seks åndelige legemer hver især er undergivet vækst og degeneration efter ganske bestemte love og principper, og endelig har vi for nyligt iagttaget love, der gælder for viljeslivet, for skæbnedannelse og for bønnens korrespondanceform.

Hvad vi nu skal til at se er, hvorledes disse love i forbindelse med hinanden giver anledning til dannelsen af en ganske bestemt kosmisk grundplan, som det levende væsens udødelige liv i al evighed følger -en grundplan, som det i kontakt hermed vil være naturligt at betegne som "livets kosmiske grundplan". -At skitsere hovedtrækkene af denne grundplan vil være den opgave, som nærværende andet hovedafsnit er viet løsningen af. Og hertil vil der være viet en omtale af nogle kosmiske skaberprincipper, som vi enten hidtil slet ikke eller også kun meget overfladisk har stiftet bekendtskab med.

Andet afsnit (Livets kosmiske grundplan) – kapitel 1 (Stof- og livsenhedsprincippet) – Lektion 49

1. kapitel

STOF-OG LIVSENHEDSPRINCIPPET

1.

Til belysning af livets kosmiske grundplan vil det være naturligt at indlede med en omtale af nogle træk, der skyldes indflydelsen fra et skaberprincip, der indtil nu kun ganske overfladisk har været berørt, men som i høj grad bidrager til at præge denne grundplan. Dette skaberprincip er stof-og livsenhedsprincippet.

Betydningen af dette skaberprincip fremgår af den særlige måde, hvorpå verdensaltets samlede sum af energi og materie er organiseret. Fysisk set viser denne organisation sig som princippet: stofenheder inden i stofenheder, og netop heraf betegnelsen "stofenhedsprincippet" som udtryk for den faktor, der kosmisk set er ansvarlig derfor.

Ikke mindst naturvidenskaben har konstateret, at stofenhedsprincippet virker. Den kan således fortælle, at enhver fysisk genstand er bygget op af mindre fysiske genstande, der igen er bygget op af endnu mindre fysiske genstande og således fremdeles, hvilket man altså også kan udtrykke på den måde, at enhver fysisk stofenhed er bygget op af mindre stofenheder, der igen er bygget op af endnu mindre stofenheder og således videre fort. Og endvidere kan naturvidenskaben fortælle, at dette princip ikke blot gælder nedad i det små, men at det også gælder opad i det store. Således er enhver jordisk genstand, man vil kunne tænke på, sammen med alle andre jordiske genstande knyttet til én kæmpemæssig fysisk genstand, nemlig jordkloden. Denne er igen at iagttage som en detalje i en endnu større genstand eller stofenhed, nemlig solsystemet, og endelig er solsystemet en detalje i en om end endnu større stofenhed, nemlig mælkevejssystemet, og således videre fort. Det er altså ikke vanskeligt i praksis at få øje på stofenhedsprincippets udslag.

En ting, som det her er vigtigt at bemærke sig, er dette, at naturvidenskaben ganske vist godt kan konstatere tilstedeværelsen af et stofenhedsprincip i naturen. Men den er ikke i stand til at iagttage det ubegrænset! Der er en grænse for, både hvor små og hvor store stofenheder den kan konstatere. Og det medfører, at den vil være tilbøjelig til at hævde, at stofenhedsprincippet kun virker inden for visse grænser.

Hvad angår stofenhederne i det store, da er mælkevejssystemerne de største stofenheder, man kan få overblik over, og man er derfor tilbøjelig til at mene, at disse dermed også er de største stofenheder, der faktisk findes. Der kan kun være én stofenhed, der er større end mælkevejssystemet, og det er verdensaltet i sin helhed -altså summen af mælkevejssystemer. Men denne stofenhed er man af gode grunde afskåret fra at få overblik over.

Der er imidlertid også grænser for, hvor små stofenheder, man kan konstatere, og her er det de såkaldte elementarpartikler, der sætter grænsen -i hvert fald hvis man også henregner fotoner og energikvanter til elementarpartiklernes orden. Det betyder igen, at man inden for naturvidenskaben er tilbøjelig til at mene, at elementarpartiklernes verden virkeligt betegner den "nedre" grænse for

stofenhedsprincippet udfoldelse, hvilken grænse altså modsvarer af en "øvre" grænse repræsenteret ved mælkevejssystemerne.

Med hensyn til sin udfoldelse spænder med andre ord stofenhedsprincippet ifølge den naturvidenskabelige opfattelse fra elementarpartiklerne over atomer og molekyler, eventuelt celler og organer til kendte fysiske genstande såsom huse, træer, sten, planter og dyr og så videre til kloder og solsystemer for at slutte ved mælkevejssystemerne -eventuelt verdensaltet i sin helhed.

Fra Martinus side hævdes det imidlertid, at denne naturvidenskabelige opfattelse af spørgsmålet om rækkevidden af stofenhedsprincippet udfoldelse på ingen måde er i overensstemmelse med virkeligheden. De grænser for stofenhedsprincippet udfoldelse, som naturvidenskaben sætter, er kun subjektive og har intet med de faktiske forhold at gøre. De fremkommer kun som følge af menneskets og dermed også naturvidenskabsmandens begrænsede sanseforudsætninger og ville øjeblikkeligt blive udvidet, dersom disse sanseforudsætninger blev forbedrede. Ja, de ville endog helt blive ophævet, dersom mennesket pludseligt kunne sanse igennem intuitionsenergien, idet det i så fald ville blive afsløret, at stofenhedsprincippet med hensyn til sin udfoldelse er totalt ubegrænset. Det fortsætter i det uendelige såvel opad i det "store" som nedad i det "små" med at gøre sin indflydelse gældende, hvad der således er ensbetydende med, at der rent objektivt ingen grænser gives for, hverken hvor små eller hvor store stofenheder der findes. Kosmisk set eksisterer der ingen største og ingen mindste stofenhed i tilværelsen, men kun et størrelsesløst stofenheds ocean, i hvilket et uendeligt eller ubegrænset stofenhedsprincip gør sig gældende.

2.

At få øje på udslagene af tilværelsens stofenhedsprincip er altså ikke særligt vanskeligt, og det betyder, at vi uden større besvær er i stand til at iagttage det første af de grundtræk, der kendetegner livets kosmiske grundplan. Thi dette træk er netop systemet: stofenheder inden i stofenheder.

Et eksempel på stofenhedsprincippet tilknytning til den menneskelige skabelse. Dette billede er bygget op af punkter og dermed i princippet af stofenheder

-Det er i denne forbindelse værd at mærke sig, at stofenhedsprincippet ikke blot virker i den omgivende natur, men at det f.eks. også gennemtrænger den menneskelige kulturstruktur. Dette viser sig på den måde, at mennesket i sin daglige udfoldelse selv inddrager stofenhedsprincippet i sin tjeneste og således manifesterer sig i overensstemmelse med systemet: stofenheder inden i stofenheder. Dette viser sig ikke mindst i den menneskelige skabelse. Undersøger man nemlig denne nærmere, afslører den sig hurtigt som en operation med stofenheder. F.eks. er det at skrive disse linjer en operation med stofenheder, en operation, der som noget helt selvfølgeligt følger princippet: stofenheder inden i stofenheder. Hvert enkelt bogstav er en stofenhed. Bogstaverne sammensættes til ord, hvorved der fremkommer en ny stofenhed af højere størrelsesorden. Ordene kan igen sættes sammen til sætninger, sætningerne til afsnit, afsnittene til kapitler, kapitlerne til hovedafsnit og hovedafsnittene til det samlede kursus, der igen kan betragtes som en detalje i den samlede litteratur om Martinus Kosmologi. For hver gang, der kombineres, fremkommer der, som det vil kunne ses, en ny stofenhed af stadig højere størrelsesorden. Skabelsen foregår altså helt i overensstemmelse med stofenhedsprincippets lov, og vi ser, hvorledes den er uløseligt bundet hertil. Det er umuligt at tænke sig, hvorledes en skabelse skulle kunne foregå uden om stofenhedsprincippet, hvad der netop tjener til at demonstrere dets universelle eller kosmiske karakter. Thi det er naturligvis ikke blot ved skabelsen af litteratur, at stofenhedsprincippet kommer i betragtning. Det samme gælder f.eks. ved skabelsen af en sang, et musikstykke, den daglige tale, en maskine, et hus, en bil, et ur, en radio -ja, overhovedet overalt, hvor skabelse finder sted. Overalt må skabelsen foregå i overensstemmelse med stofenhedsprincippets lov.

3.

Efter hermed at have konstateret, at stofenhedsprincippet på gennemgribende måde bidrager til at sætte præg på tilværelsen, skal vi forsøge at iagttage det samme skaberprincip i den anden af dets to mulige fremtrædelsesformer. Det udmærker sig nemlig ved at besidde to forskellige fremtrædelsesformer, hvoraf den hidtil uomtalte er en form som livs-enhedsprincip.

4.

Som udtrykket "stof-enhedsprincippet" hentyder til, at dette skaberprincip i praksis ytrer sig som systemet: stofenheder inden i stofenheder, således hentyder udtrykket "livs-enhedsprincippet" til, at nævnte skaberprincip også kan ytre sig som systemet: livsenheder inden i livsenheder. Og da der ved begrebet "en livsenhed" simpelt hen forstås et levende væsen, betyder det altså, at stofenhedsprincippet i dets fremtræden som livsenhedsprincip specielt ytrer sig som systemet: levende væsener inden i levende væsener. Og vi er dermed på ny bragt i berøring med begrebet: "Det levende væsen".

5.

Det kunne nu være fristende at spørge, om det er lige så let at konstatere udslagene af livsenhedsprincippet, som det før viste sig let at iagttage udslagene af stofenhedsprincippet? -Ja, det er det! For det er i realiteten det samme materiale, vi skal beskæftige os med -altså stoffet.

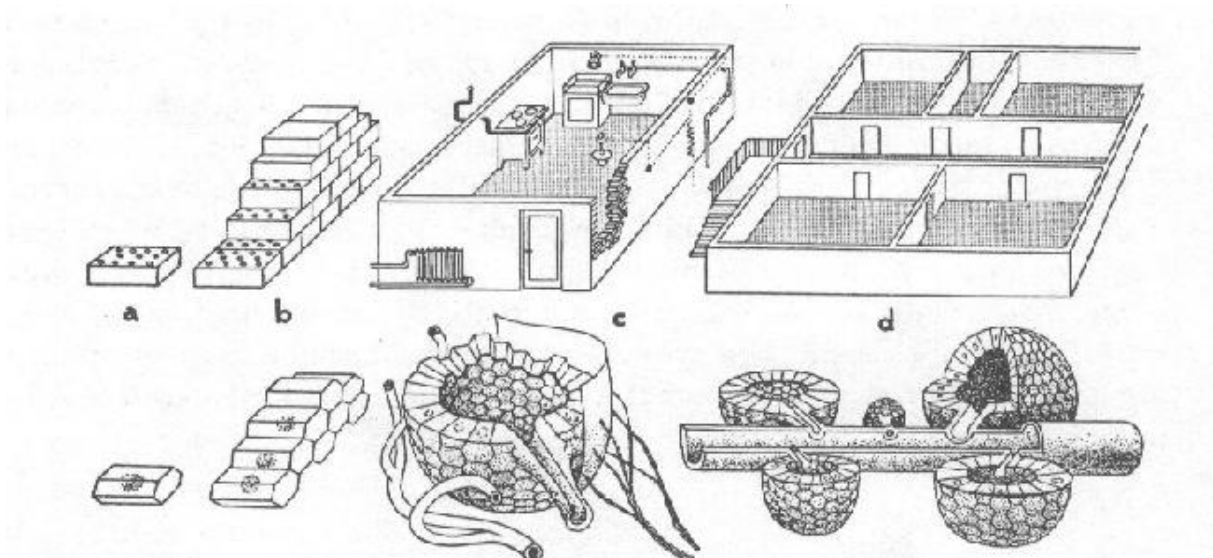

Fig. 50. Legemet er bygget op som et Hus. Muren (Vævet) (b) sammensættes af Mursten (Celler) (a) Murene danner Rummene (Organer) (c), flere Rum udgør en Bolig (Organsystem) (d)

Ved at undersøge naturen vil man bemærke, at et stof- og livsenhedsprincip i gennemført grad gør sig gældende. ("Mennesket", Hassings forlag).

I nærværende tilfælde er det specielt det stof, der danner fysisk organisme for et levende væsen, opmærksomheden skal henledes på, og det vil derfor være nærliggende som eksempel at vælge stoffet, der danner den menneskelige organisme.

Undersøger man dette stof nærmere, vil man opdage, at det særdeles tydeligt er præget af stofenhedsprincippet indflydelse. Det viser sig nemlig at bestå af stofenheder, der på forskellig måde er bygget sammen til endnu større stofenheder. Et udvalg af disse stofenheder kendes som hjerte, lunger, lever, nyrer, hjerne, kirtler, celler, organeller, gener, kromosomer o.s.v.

Et levende væsens fysiske organisme er altså ubestrideligt bygget op efter systemet: stofenheder inden i stofenheder, og man skulle således mene, at det blot er stofenhedsprincippet, man på ny er stødt på. Der gør sig imidlertid her den betydningsfulde forskel gældende, at samtlige stofenheder i den omtalte organisme er levende, hvorved de er noget andet og mere end slet og ret stofenheder. De er livs-enheder, de er levende væsener, og det betyder altså, at det i hvert fald er i en helt ny fremtrædelsesform, at vi har mødt stofenhedsprincippet. Vi har nemlig her mødt det i dets fremtræden som livs-enhedsprincip; og at det samtidig fremtræder som stofenhedsprincip, skyldes jo kun, at ethvert levende væsen i kraft af sin afhængighed af en fysisk organisme foruden sin livsside også har en stofsideside.

6.

Vender man sig nu fra den menneskelige organisme og i stedet retter opmærksomheden mod andre levende væseners fysiske organismer, så vil man se, at livsenhedsprincippet også dér gør sig gældende. Det gælder, hvad enten det er dyr eller planter, fisk, fugle og krybdyr eller det er insekter, bakterier, alger, infusionsdyr, amøber m.v., som man gør til genstand for undersøgelse. I alle tilfælde er de pågældende væseners fysiske organismer bygget op af levende enheder -af livsenheder. Det er ganske vist rigtigt, at der er en hel del af disse enheder, man inden for naturvidenskaben vil frakende identitet af levende væsener -i hvert fald i samme betydning af dette begreb, som det f.eks. anvendes på et menneske. Men for det intuitive klarsyn afslører også dette standpunkt sig som en følge af begrænsede sanseforudsætninger, idet det for dette klarsyn er en åbenlys kendsgerning, at langt den

overvejende del af en organismes stofenheder i virkeligheden er livsenheder: de er levende væsener, der er genstand for livets oplevelse, akkurat som f.eks. mennesket er et levende væsen, der er genstand for livsoplevelse. At nogle af disse livsenheder med hensyn til udformningen af deres fysiske organisme kan virke højst fremmedartede målt med, hvad man er vant til at betragte som kendetegn for fysiske organismer, er nemlig for det intuitive klarsyn ganske underordnet. Hvad der her betyder noget er, at der er tale om redskaber, der hver især på en sådan måde kan bindes til en åndelig struktur, at fysisk manifestation og sansning i en nærmere bestemt form og udstrækning kan muliggøres. Og netop disse betingelsers tilstedeværelse og opfyldelse er i forbindelse med nærværende problemstillinger tilgængelige for det kosmiske klarsyn.

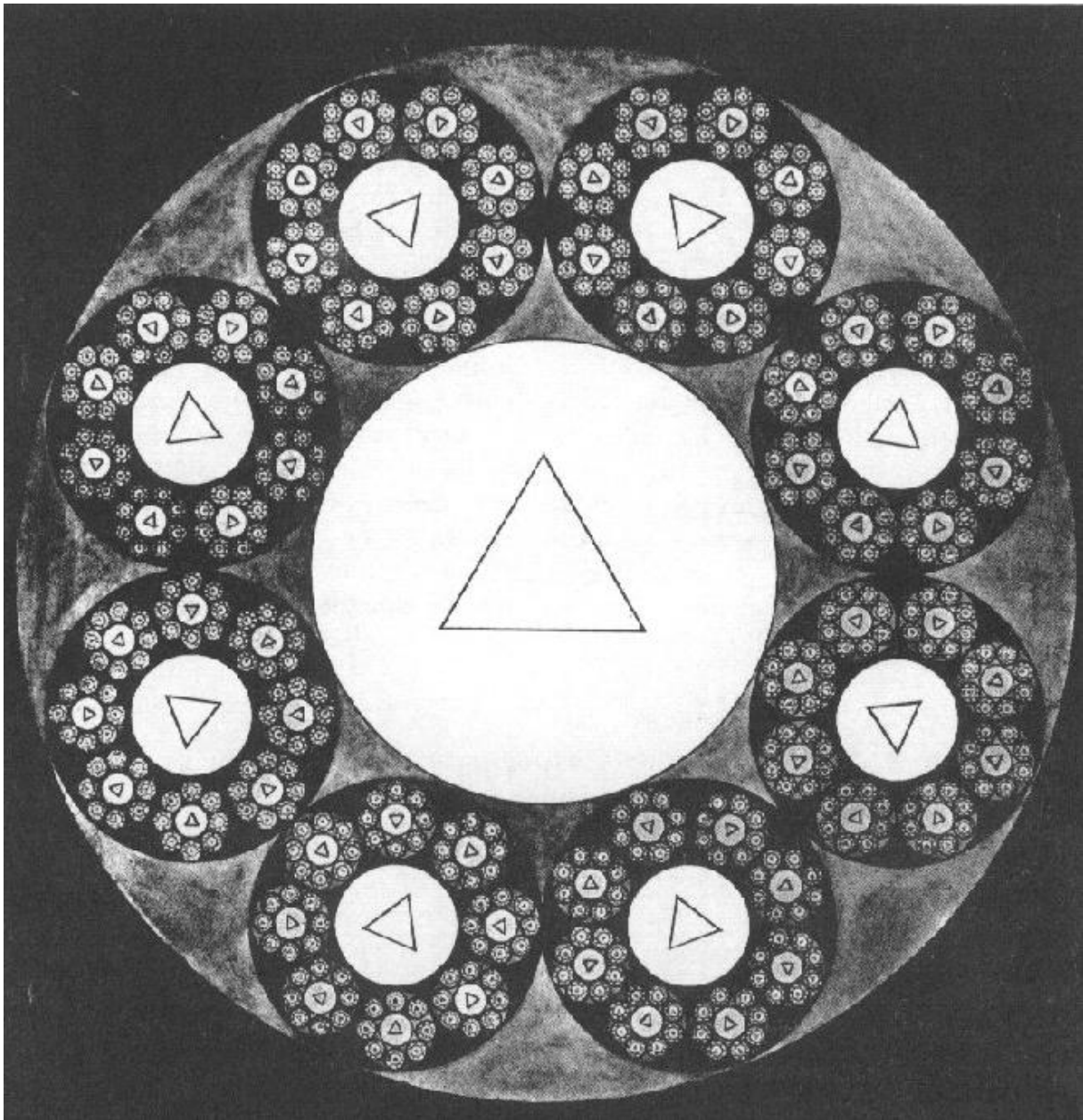
Med andre ord: i alle levende væseners fysiske organismer gør livsenhedsprincippet sig gældende - nemlig på den måde, at organismernes stof er bygget op efter systemet: levende stofenheder inden i levende stofenheder, hvad der er det samme som livsenheder inden i livsenheder.

7.

Antagelig falder det læseren let at se, hvorledes livsenhedsprincippet og stofenhedsprincippet er to forskellige fremtrædelsesformer af et og samme grundprincip. Den eneste forskel, der gør sig gældende, består i virkeligheden i, at der i det ene tilfælde er tale om en principiel organisation af levende stofenheder, mens der i det andet tilfælde er tale om en principiel organisation af blot stofenheder -altså stofenheder, der i hvert fald ikke umiddelbart kan identificeres som livsenheder.

Rent spontant skulle man nu tro, at der måtte være betydeligt mere snævre grænser for livsenhedsprincippets udfoldelse end for stofenhedsprincippets. Med hensyn til det sidstnævnte princip, har vi nemlig for nylig set, at der ingen grænser forekommer, hvorimod sådanne tilsyneladende uvægerligt må komme i betragtning for livsenhedsprincippets vedkommende. Fordi dette synes at være henvist til kun at virke inden for rammerne af de almindeligt accepterede levende væseners fysiske organismer; og det sætter da i hvert fald en "øvre" grænse for dets udfoldelse. Men ligeledes synes der også at være tale om en "nedre" grænse, idet man ud fra almengældende forudsætninger næppe kan regne med, at det kommer i betragtning for molekylernes og atomernes vedkommende, trods det at disse såvel er til stede i som direkte opbygger den levende organisme. Det er jo som bekendt ikke almindeligt at betragte atomer og molekyler som levende væsener, og langt mindre er det tilfældet med hensyn til elementarpartikler og energikvanter. Livsenhedsprincippets virkeområde synes med andre ord at være begrænset til at spænde fra helhedsorganismens "ydre" grænser eller konturer og så ned til stofenheder af en umiddelbart højere størrelsesorden end molekylerne.

Som vi i de følgende kapitler skal komme til at se, repræsenterer denne forestilling en lige så stor illusion, som tilfældet var med hensyn til dette at tro, at stofenhedsprincippets virkeområde er begrænset. Det skal tværtimod komme til at vise sig, at livsenhedsprincippets virkeområde er nøjagtigt lige så ubegrænset, som tilfældet er for stofenhedsprincippets vedkommende.

Nærværende symbol er et eksempel på et af de forholdsvis få sort-hvide symboler, Martinus har skabt. I dets midte ses en ligesidet trekant. Denne symboliserer det levende væsens kosmiske identitet -det treenige princip -og har til opgave at vise, at symbolet i sin helhed udtrykker princippet: "Et levende væsen" en livs-enhed. Foruden trekanten ses i hovedfigurens midte en hvid cirkelflade, der er omgivet af et gråt cirkelbælte. Disse to områder symboliserer henholdsvis livsenhedens Jeg og skaberevne. Hvilende i det grå cirkelbælte ses endvidere otte mindre figurer, der ganske svarer til hovedfiguren bortset fra, at de er mindre end denne. I midten af hver af disse otte mindre figurer genfinder man den ligesidede trekant, hvilket således udtrykker, at hver af de nævnte figurer også symboliserer en livsenhed. -Ved at betragte symbolet nærmere vil man kunne se, at det gentager sig i stadig mindre og mindre formater, hvorved et særligt princip kommer til syne. Dette princip er netop livsenhedsprincippet! Ligesom figurerne på symbolet går igen i mindre og mindre formater, således går i virkeligheden også princippet: "Det levende væsen" atter og atter igen i mindre og mindre formater. Der bliver således tale om væsener inden i væsener i det uendelige, hvilken situation iagttaget fra tilværelsens stofside opleves som organismer inden i organismer og dermed som stofenheder inden i stofenheder. Ganske vist kan symbolet ikke illustrere den uendelige virkelighed,

det repræsenterer, thi det er jo kun et symbol, der trods sin abstrakte udtryksform er underkastet tidens og rummets skranker. Men i bevidstheden kan man tænke sig det fortsættende i det uendelige såvel opad i det store som nedad i det små. -Det kan tilføjes, at symbolet i lige høj grad formår at repræsentere verdensaltet i dets helhed, som det er i stand til at repræsentere et enkelt levende væsen, en enkelt livsenhed, der i øvrigt herved også kommer til syne som værende identisk med et verdensalt, et verdensalt, der takket være stof-og livsenhedsprincippets indflydelse fremtræder som et strålende kosmos

Ja, det skal endog blive synligt, at der består en ganske bestemt sammenhæng mellem dette, at såvel livsenhedsprincippets som stofenhedsprincippets virkeområder er ubegrænsede, nemlig en sammenhæng, hvorigennem en afklaring helt nye perspektiver i livets kosmiske grundplan vil åbenbare sig.

Med andre ord: det kan foreløbigt konstateres, at livets kosmiske grundplan bærer præg af et stof-og livsenhedsprincipps indflydelse, nemlig på den måde, at såvel alt liv som al energi og materie i verdensaltet er bundet i enheder eller kvanter, der igen er organiseret efter princippet: enheder inden i enheder.

Andet afsnit (Livets kosmiske grundplan) – kapitel 2 (Verdensaltets tre kosmiske sanseområder) – Lektion 49

2. kapitel

VERDENSALTETS TRE KOSMISKE SANSEOMRÅDER

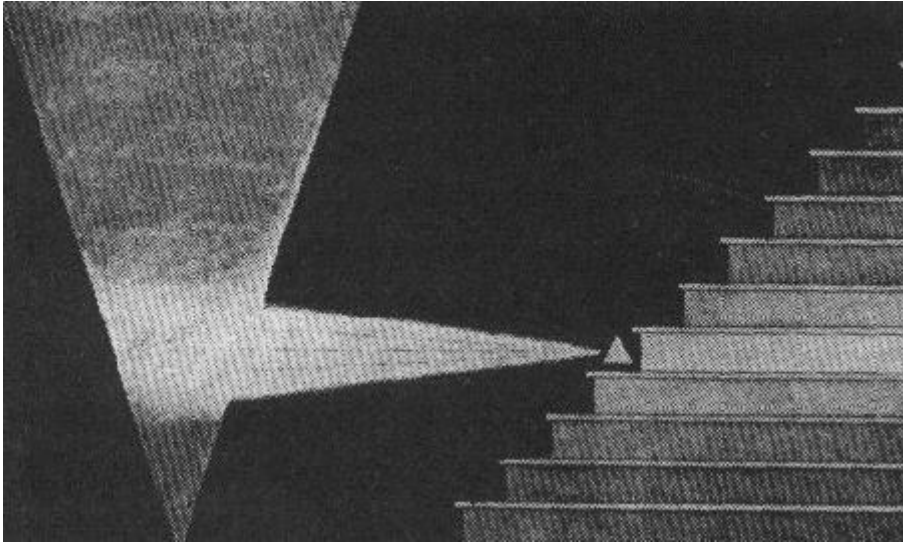
1.

Retter man på baggrund af de oplysninger, der gennem det foregående kapitel er kommet til udtryk, opmærksomheden mod de følger af praktisk natur, som stof-og livsenhedsprincippet er ansvarligt for, da vil man bemærke, at disse i første række består i form af verdensaltets fremtræden som et KOSMOS; det vil sige som et ordnet verdensalt -altså et verdensalt, hvori al energi og materie befinder sig i lovbunden organisation. Og i næste række vil man bemærke, at hvert eneste levende væsen som følge af netop denne organisation har fået tildelt et særligt, kosmisk udsigtspunkt. Det har fået tildelt et udsigtspunkt, hvorfra verdensaltet fremtræder med tre specielle horisonter, der igen opdeler nævnte verdensalt i tre forskellige sanseområder eller "kosmos" med indbyrdes sammenhæng. -Dette fremgår således bl.a. af vor egen situation, som de følgende synspunkter skal søge at klarlægge.

Hver især er vi en stofenhed, og hver især indtager vi i kontakt hermed en særlig position i den universelle række af stofenheder. Denne position er netop det udsigtspunkt, hvorfra de tre sanseområder og dermed de tre kosmos kommer til syne. Til den ene side har vi udsigt til alle de stofenheder, der ved deres placering i stofenhedsrækken er af principielt mindre størrelsesorden end vi selv. På den anden side har vi udsigt til alle de stofenheder, der ud fra de samme forudsætninger er af principielt større størrelsesorden end vi selv. Og endelig har vi dér midt imellem udsigt til en række stofenheder, der er af principielt samme størrelsesorden som vi selv.

Ved vores placering i stofenhedsrækken bliver således verdensaltet opdelt i tre forskellige sanseområder, nemlig et område bestående af principielt mindre stofenheder end vi selv, et område bestående af principielt større stofenheder end vi selv og endelig et område, hvor stofenhederne er af principielt samme størrelsesorden som vi selv. Og som man vil se, er disse tre områders fremkomst en direkte følge af stofenhedsprincippet's indflydelse på verdensaltets energi-og materiemasse.

Fra den daglige tilværelse kender vi de to af disse tre universelle sanseområder. Således er området bestående af de principielt "mindre" stofenheder kendt under betegnelsen "mikrokosmos", mens i modsætning hertil området bestående af de principielt "større" stofenheder er kendt som "makrokosmos".

Det levende væsens sanseevne.

Uddrag af Martinus forklaring til sit symbol: "Det levende væsens sanseevne" (Bisættelse, p. 125).

Trekanten, hvorfra strålen udgår, skal udtrykke et levende væsen. Strålen udtrykker dette levende væsens samlede sansning. Genstanden for denne sansning er verdensaltet. Dette er igen udtrykt på symbolet som den lodrette kegleformede figur til venstre. Af dette verdensalt sanser individet altså klarest den del, der udgør dets eget liv og fremtiden, den del indenfor hvilken det selv skaber eller manifesterer.

Denne del i forbindelse med den del, der udgøres af medvæsenerne på det samme trin, udgør igen som påvist i min bog "Logik", den eneste absolutte basis for individets erkendelse af den absolutte logik, hvilket vil sige verdensaltets planmæssighed eller matematik, og uden hvilken erkendelse en hundrede procent logisk tænkning umuligt vil kunne udløses.

Denne individets hjemstavn på udviklingsstigen er igen at udtrykke som "mellemkosmos" og vil på symbolet udgøres af det felt, der ligger lige i lys strålens kulmination. Udenfor denne lysstråle fortsætter verdensaltet opad i det store og nedad i det små. Disse to fortsættelser er grundet på visse perspektiviske omstændigheder henholdsvis at udtrykke som "makrokosmos" og "mikrokosmos". Disse to afsnits beboere udgør igen, grundet på de samme perspektiviske forhold, overfor vort eget udviklingstrin henholdsvis "makro"-og "mikroindivider", kæmpe-og miniaturevæsener

Derimod er området midt imellem -altså vort eget område -egentligt endnu ikke blevet erkendt som værende et specifikt kosmos, hvilket efter alt at dømmes skyldes, at man helt har overset denne kendsgerning. Dette mellemområde betegner Martinus imidlertid som det levende væsens "mellemkosmos", og han indfører dermed et helt nyt begreb i den åndsvidenskabelige terminologi.

I forbindelse med udtrykket mellemkosmos skal nævnes det interessante kuriosum, at en menneskeorganisme rundt regnet består af 1028 atomer, dvs. et antal atomer, der svarer til et ét-tal efterfulgt af otteogtyve nuller. Og et lignende antal menneskeorganismer -altså 1028 -vil fylde lige så meget som solen. Dette er også en måde at udtrykke menneskets kosmiske position som liggende midt imellem atomet i mikrokosmos og solsystemet i makrokosmos.

2.

Det kunne nu have interesse at komme i besiddelse af et lidt mere konkret udtryk for, hvilke stofenheder der hører til hvilke kosmos. Det skal derfor nævnes, at alle stofenheder fra organets (organsystemets) princip over cellens, molekylets og atomets princip og videre nedad i det små repræsenterer området "mikrokosmos", mens stofenheder fra klodens princip over solsystemets til mælkevejssystemets princip og videre opad i det store repræsenterer området "makrokosmos". Og endelig repræsenterer samtlige de stofenheder, der udtrykker organismens princip i samme forstand, som den menneskelige organisme gør det (dvs. er opbygget af atomer, der danner molekyler, der igen danner celler, hvilke igen danner organer, der atter igen danner organsystemer og som endeligt danner organismens princip), området "mellemkosmos". Området "mellemkosmos" er altså i praksis repræsenteret ved mennesker og andre pattedyr, ved fugle, fisk, padder, krybdyr, insekter og en del hvirvelløse dyr samt et bredt udsnit af planteriget repræsenteret ved fortrinsvis træer, buske og urter. Til dette område hører yderligere flertallet af de uorganiske stofenheder, som frembringes af de mellemkosmiske væsener; det vil f.eks. sige redskaber, våben, klædninger, huse, maskiner, biler, flyvemaskiner etc. for nu at fremhæve frembringelser, der specielt har mennesket til ophav. -De tre kosmos er med andre ord alle repræsenteret ved bestemte veldefinerede stofenheder.

De tre kosmiske sanseområders relativitet

3.

Vor omtale af tilværelsens tre kosmiske sanseområder skal vi foreløbig afslutte med at påvise deres indbyrdes relativitet! -Denne relativitet fremgår af den kendsgerning, at enhver position i stofenhedsrækken er mellemkosmos for den eller de stofenheder, der indtager den, Og følgelig kan hele stofenhedsrækken set fra denne synsvinkel betragtes som repræsenterende "mellemkosmos".

Imidlertid er det i forhold til netop mellemkosmos, at mikrokosmos og makrokosmos eksisterer. Da derfor mellemkosmos lader sig placere et hvilket som helst sted i stofenhedsrækken, kan også udgangspunktet for stedfæstelsen af henholdsvis mikro- og makrokosmos placeres et hvilket som helst sted i stofenhedsrækken. Og det betyder igen, at den ganske stofenhedsrække -ikke mindst i kraft af sin ubegrænsethed -set fra denne synsvinkel kan betragtes som repræsenterende enten udelukkende mikrokosmos eller udelukkende makrokosmos alt efter hvilken af de to muligheder, man vil favorisere. Og netop derigennem kommer de tre sanseområders relativitet til syne.

At eksistensen af de tre kosmiske sanseområder og dermed de tre lokalkosmos virkelig beror på relativitet kan rent praktisk demonstreres således.

Mennesket betragter sin position i stofenhedsrækken som mellemkosmos, og det har herfra udsigt til et mikrokosmos og et makrokosmos, alt eftersom det retter sine sanser mod stofenheder af principielt mindre eller principielt større størrelsesorden end det selv. Men iagttaget fra den position i stofenhedsrækken, som en af de principielt større stofenheder indtager – f.eks. solsystemets - fremtræder det menneskelige mellemkosmos i følge sagens natur som mikrokosmos, og iagttaget fra den position, som en af de principielt mindre stofenheder indtager -f.eks, atomets -fremtræder det menneskelige mellemkosmos som makrokosmos. Det selv samme mellemkosmos kan med andre ord iagttages på én gang at repræsentere alle tre kosmos – altså både mikrokosmos, mellemkosmos og makrokosmos. Og dette gælder dermed ifølge sagens natur for en hvilken som helst position i stofenhedsrækken, man vælger at definere som mellemkosmos, hvorved relativiteten af de tre kosmos turde være indlysende.

Med andre ord: for hver enkelt stofenheds vedkommende er der grundlag for at tale om et mellemkosmos, ud fra hvilket et mikro- og et makrokosmos bestemmes. Men dette indebærer, at de

tre kosmos med hensyn til deres identitet bliver relative, idet en hvilken som helst position i stofenhedsrækken kan iagttages som repræsenterende både mikrokosmos, mellemkosmos og makrokosmos.

Spørgsmål til lektion 49

1. Hvad forstås ved livets kosmiske grundplan?
2. På hvad måde ytrer stofenhedsprincippet sig i praksis?
3. Er naturvidenskaben og dermed mennesket i stand til at konstatere en ubegrænset udfoldelse af stofenhedsprincippet?
4. I benægtende fald af spørgsmål 3 : a) er denne begrænsning af stofenhedsprincippets udfoldelse en sand og dermed objektiv begrænsning, eller b) er den kun en tilsyneladende, rent subjektiv begrænsning?
5. I bekræftende fald af spørgsmål 4: hvorpå beror den begrænsning, mennesket synes at konstatere med hensyn til stofenhedsprincippets udfoldelse?
6. På hvad måde ytrer sig i praksis den anden fremtrædelsesform af stofenhedsprincippet, nemlig livsenhedsprincippet?
7. Hvad forstås ved "en livsenhed"?
8. Er det kosmisk set rigtigt at hævde, at livsenhedsprincippet med hensyn til sin udfoldelse er begrænset?
9. Hvad er i første række resultatet af, at stof-og livsenhedsprincippet virker? 10. Hvad er i anden række resultatet af, at stof-og livsenhedsprincippet virker?
11. a) Kan tilværelsens mikro-, mellem-og makrokosmos hvad angår deres identitet med rette betragtes som absolutte kosmos, eller b) kan de kun betragtes som relative kosmos?

Løsningen til lektion 48s opgavetillæg

- 1) Ja
- 2) Gennem regulering af de betingende årsager repræsenteret ved den udadrettede aktivitet
- 3) Nej
- 4) En henvendelse fra en part til en anden om hjælp, bistand og assistance
- 5) a) Nej, b) som det fysiske verdensalt
- 6) Ved alt det ved de levende væsener, der er af åndelig natur. Dette danner til sammen Guds åndelige og kosmiske struktur
- 7) Finder sted gennem den åndelige verdens væsener – de såkaldte "skytsengle,
- 8) Nej, situationen står under alle omstændigheder prentet i den åndelige materie

9) Fordi der gennem bønner åbnes en kanal, gennem hvilken de guddommelige skytsengle med stor virkning kan øve åndelig hjælp og bistand

10) Fordi man derigennem optræner de organiske forudsætninger for at kunne "tale" med Gud, som man normalt taler med sin næste

11) Nej, aldrig

12) Ja

P. B. .J.

NB. Disse svar er godkendt af Martinus